

**"मुख्य विद्युत निरीक्षक" हे नवीन पद निर्माण
करण्याबाबत**

**महाराष्ट्र शासन
उद्योग, ऊर्जा व कामगार विभाग
शासन निर्णय क्रमांक: मुविनि-२०१५/प्र.क्र. २२/ऊर्जा-५
मादाम कामा रोड, हुतात्मा राजगुरु चौक, मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२.
दिनांक : १० ऑगस्ट, २०१८**

- संदर्भ:-** (१) उद्योग, ऊर्जा व कामगार विभाग, शासन निर्णय क्र. संकीर्ण-२०१४/प्र.क्र.५८८/ऊर्जा-२
दि. २६ फेब्रुवारी, २०१५
(२) उद्योग, ऊर्जा व कामगार विभाग, शासन निर्णय क्र. संकीर्ण-२०१४/प्र.क्र.५८८/ऊर्जा-२
दि. २४ एप्रिल, २०१५
(३) उद्योग, ऊर्जा व कामगार विभाग, शासन निर्णय क्र. संकीर्ण-२०१४/प्र.क्र.५८८(१)/ऊर्जा-२
दि. २४ एप्रिल, २०१५

प्रस्तावना:-

विद्युत अधिनियम, २००३ व त्या अनुषंगाने बनविण्यात आलेले नियम व विनियम सक्षमपणे राबविण्यासाठी सार्वजनिक बांधकाम विभागाच्या प्रशासकीय अधिपत्याखाली कार्यरत असलेले विद्युत निरीक्षणालय, ऊर्जा विभागाच्या प्रशासकीय अधिपत्याखाली आणण्यास उपरोक्त संदर्भ क्र.१ येथील दि. २६/०२/२०१५ च्या शासन निर्णयान्वये मान्यता देण्यात आली आहे.

विद्युत निरीक्षणालयातील सर्व पदे ही ऊर्जा विभागाच्या आस्थापनेवरील असून वरील शासन निर्णयानुसार विद्युत निरीक्षणालय शाखा ऊर्जा विभागाच्या प्रशासकीय अधिपत्याखाली येण्यापूर्वी विद्युत निरीक्षणालय व त्याखालील सर्व कार्यालयांचे प्रशासकीय कामकाज मुख्य अभियंता (विद्युत), सार्वजनिक बांधकाम विभाग यांच्याकडून हाताळण्यात येत होते. तथापि, विद्युत निरीक्षणालयाचे कामकाज ऊर्जा विभागाच्या अधिपत्याखाली उपरोक्त दि. २६/०२/२०१५ च्या शासन निर्णयानुसार आणल्यानंतर, विद्युत अधिनियम, २००३ मधील कलम १६१ (१) अनुसार "मुख्य विद्युत निरीक्षक" हे नवीन पद निर्माण करणे आवश्यक असल्याने सदरचे पद निर्माण होईपर्यंत उपरोक्त संदर्भ क्र. २ येथील दि. २४/०४/२०१५ च्या शासन निर्णयान्वये अधिक्षक अभियंता, प्रादेशिक विद्युत निरीक्षण मंडळ, मुंबई यांना "प्रभारी मुख्य विद्युत निरीक्षक" म्हणून प्राधिकृत करण्यात आले आहे.

विद्युत अधिनियम, २००३ व त्या आधारे बनविण्यात आलेले विद्युत नियम, २००५ व "केंद्रीय विद्युत प्राधिकरण (विद्युत पुरवठा व सुरक्षा संबंधी उपाययोजना) अधिनियम २०१०" यांमधील तरतुदीचे पालन व अंमलबजावणी करण्याच्या दृष्टीने "मुख्य विद्युत निरीक्षकांच्या" नियुक्तीची तरतूद विद्युत अधिनियम, २००३ चे कलम १६२(१) मध्ये करण्यात आली आहे. सदरील तरतुदीनुसार राज्य शासन अधिसूचनेद्वारे यथोचित अर्हता असलेल्या व्यक्तीस "मुख्य विद्युत निरीक्षक" या पदावर नियुक्त करू शकते. सदर अधिनियम व नियमातील तरतुदींचे पालन व प्रभावी अंमलबजावणी करण्याच्या दृष्टीने विद्युत अधिनियम, २००३ मधील कलम १६२(१) नुसार "मुख्य विद्युत निरीक्षक" यांची नियुक्ती करणे आवश्यक आहे.

"मुख्य विद्युत निरीक्षक" पदाची कर्तव्ये व जबाबदाऱ्या थोडक्यात खालील प्रमाणे आहेत:-

- (१) विद्युत शुल्क व वीज विक्रीकर हे महत्वाचे महसूल गोळा करणे.
- (२) विद्युत अधिनियम, २००३ व त्याखालील विनियम व नियम यातील तरतुदींची राज्यात अंमलबजावणी करणे.
- (३) विद्युत ठेकेदारांना अनुज्ञप्ती मंजूर करणे, विद्युत पर्यवेक्षक, तारतंत्री यांच्या परीक्षा घेऊन उत्तीर्ण उमेदवारांना प्रमाणपत्र देणे यासाठी प्रस्थापित केलेल्या अनुज्ञापक मंडळाचे "मुख्य विद्युत निरीक्षक" हे अध्यक्ष राहतील.
- (४) दर्जा नियंत्रण आदेश, १९८१, १९८८, १९९३ व २००३ अंतर्गत प्रमाणपत्रे देणे यासाठी "मुख्य विद्युत निरीक्षक" हे महाराष्ट्र शासनाचे नियुक्त केलेले "समुचित प्राधिकारी" राहतील.
- (५) २२० केव्ही पेक्षा जास्त विद्युत दाब असलेल्या वीज संचमांडणीचे नकाशांना मंजूरी देणे, प्रथम निरीक्षण करणे, ऊर्जापित करण्यासाठी परवानगी देणे तसेच वार्षिक निरीक्षण करणे.
- (६) ५०० केव्ही व त्यावरील एच.व्ही.डी.सी. विद्युत दाब असलेल्या वीज संचमांडणीचे नकाशांना मंजूरी देणे, प्रथम निरीक्षण करणे व ऊर्जापित करण्यासाठी परवानगी देणे.
- (७) नवीन वीज निर्मिती केंद्राचे सर्व वीज संचमांडणीच्या नकाशांना मंजूरी देणे, प्रथम निरीक्षण करणे व ऊर्जापित करण्यासाठी परवानगी देणे.
- (८) महाराष्ट्र उद्वाहन, सरकते जीने व सरकते मार्ग अधिनियम, २०१८ यातील तरतुदींची अंमलबजावणी करणे.
- (९) "मुख्य विद्युत निरीक्षक" हे भारतीय मानक ब्युरो (BIS), नवी दिल्ली, भारत सरकारचे लिफ्ट व एस्कलेटर समिती ET-२५ चे अध्यक्ष असून मानकात सुधारणा सुचविणे व ते भारतीय मानक संस्थेद्वारे प्रसिध्द करणे.
- (१०) विद्युत निरीक्षणालयाचे संपूर्ण कामकाजावर प्रशासकीय नियंत्रण ठेवणे.

"मुख्य विद्युत निरीक्षक" यांच्या अधिपत्याखाली विद्युत निरीक्षणालय शाखेतील अधीक्षक अभियंता, विद्युत निरीक्षक, सहाय्यक विद्युत निरीक्षक, सहाय्यक अभियंता श्रेणी-२, शाखा अभियंता व कनिष्ठ अभियंता ही तांत्रिक व उप संचालक (लेखा), विद्युत शुल्क निरीक्षक व इतर अतांत्रिक अशी एकूण १०४६ पदे कार्यरत आहेत. सदर आस्थापनेवर प्रभावी नियंत्रण ठेवण्यासाठी व महसूल वसुलीचे काम आणखी प्रभावीपणे होण्यासाठी "मुख्य विद्युत निरीक्षक" हे पद निर्माण करणे आवश्यक आहे.

वर नमूद केल्याप्रमाणे "मुख्य विद्युत निरीक्षक" हे पद अत्यंत महत्वाचे व विभागीय कार्यालयांकरिता प्रशासकीय विभाग प्रमुखाचे पद असल्यामुळे सदरचे वैधानिक पद निर्माण करण्याची

आवश्यकता असल्याने मंत्रिमंडळाच्या विचारार्थ टिप्पणी सादर करण्यात आली होती. याबाबत दि. २९ मे, २०१८ रोजीच्या मंत्रीमंडळाच्या बैठकीत झालेल्या निर्णयाच्या अनुषंगाने शासनाने पुढीलप्रमाणे निर्णय घेतला आहे.

शासन निर्णय :-

ऊर्जा विभागातर्गत विद्युत निरीक्षणालयाच्या संपूर्ण कामकाजावर प्रशासकीय नियंत्रण ठेवण्यासाठी ऊर्जा विभागाच्या आस्थापनेवर " मुख्य विद्युत निरीक्षक" हे नवीन विभाग प्रमुखाचे पद खालीलप्रमाणे निर्माण करण्यास मान्यता देण्यात येत आहे.

अ.क्र.	पदनाम	वेतनश्रेणी (रु.)	ग्रेड पे	पदसंख्या
१	मुख्य विद्युत निरीक्षक	३७४००-६७०००	१००००	१

०२. विद्युत निरीक्षणालयातील चौकीदार संवर्गातील ४ पदे समर्पित करून हे पद निर्माण करण्यात येत आहे.

०३. हा शासन निर्णय, वित्त विभागाच्या सहमतीने व त्याचा अनौपचारिक संदर्भ क्र. ४२९ /आ.पु.क दि. ३१ जुलै, २०१८ अन्वये निर्गमित करण्यात येत आहे.

०४. हा शासन निर्णय, महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा सांकेतांक २०१८०८१०१५५४०३०६१० असा आहे. हे आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकीत करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नांवाने,

(भि.य. मंता)

उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

- १) मा. राज्यपाल यांचे प्रधान सचिव
- २) मा. मुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव
- ३) मा. मंत्री (सार्वजनिक बांधकाम) यांचे खाजगी सचिव
- ४) मा. मंत्री (ऊर्जा) यांचे खाजगी सचिव
- ५) मा. राज्यमंत्री (ऊर्जा) यांचे खाजगी सचिव
- ६) मा. विरोधी पक्षनेता, विधानसभा/विधानपरिषद/ विधानमंडळ सचिवालय, विधानभवन, मुंबई.
- ७) मुख्य सचिव, मंत्रालय, मुंबई
- ८) अपर मुख्य सचिव (सा.प्र.वि.) यांचे स्वीय सहाय्यक, मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२.

- ९) अपर मुख्य सचिव (वित्त विभाग), मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२.
- १०) अपर मुख्य सचिव (सा.बां.वि.) यांचे स्वीय सहाय्यक, मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२.
- ११) प्रधान सचिव (नियोजन) यांचे स्वीय सहाय्यक, मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२.
- १२) प्रधान सचिव (ऊर्जा) यांचे स्वीय सहाय्यक, मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२.
- १३) महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र -१, मुंबई/महाराष्ट्र-२, नागपूर
- १४) महालेखापाल (लेखा व परीक्षा), महाराष्ट्र-१, मुंबई/ महाराष्ट्र-२, नागपूर
- १५) मुख्य विद्युत निरीक्षक, उद्योग, ऊर्जा व कामगार विभाग, प्रशासकीय इमारत, ३ रा मजला, रामकृष्ण चेंबूरकर मार्ग, चेंबूर (पू.), मुंबई-७९.
- १६) व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र राज्य वीज मंडळ सुत्रधारी कंपनी, प्रकाशगड, बांद्रा (पूर्व), मुंबई-५९.
- १७) व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र राज्य वीज वितरण कंपनी, प्रकाशगड, बांद्रा (पूर्व), मुंबई-५९.
- १८) व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र राज्य वीज निर्मिती कंपनी, प्रकाशगड, बांद्रा (पूर्व), मुंबई-५९.
- १९) व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र राज्य वीज पारेषण कंपनी, प्रकाशगंगा, बांद्रा (पूर्व), मुंबई-५९.
- २०) अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई
- २१) निवासी लेखापरिक्षा अधिकारी, मुंबई
- २२) उप सचिव, सार्वजनिक बांधकाम विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२.
- २३) सर्व उप सचिव, उद्योग, ऊर्जा व कामगार विभाग, (ऊर्जा) मंत्रालय, मुंबई-३२.
- २४) निवड नस्ती-ऊर्जा-५.